

The English version of this Decision immediately follows.

המרכז הבינתחומי הרצליה

**ט' אלול תשע"ג
15 אוגוסט 2013**

תיק משמעת מס' 23/2013
בעניין סטודנטית פלונית – (להלן: הסטודנטית)

החלטה

מבוא:

1. עניין לנו בסטודנטית במרכז הבינתחומי הרצליה שכנגדה הוגשה קובלנה המייחסת לה עבירות משמעת והפרת סעיפים (1)2, (2)2, (3)2, (5)2, (6)2, (12)2, (18)2 לתקנון המשמעת של המרכז הבינתחומי (להלן: "תקנון המשמעת"). הסטודנטית הואשמה בכך שבמסגרת קורס משפטי הגישה בוחן הנחשד כמועתק.
2. ביום 07.08.2013 התקיים דיון בתיק בהשתתפות: הקובלת הנכבדה, גב' אורלי שקד (להלן: "הקובלת"); מ"מ רכזת ועדות המשמעת הגב' אריאלה רדה; הסטודנטית הנילונה; נציגת האגודה שטענה להגנתה והח"מ.
3. בטרם אתפנה להצגת טענות הצדדים, יש מקום לתת רקע קצר אודות סוג הבוחן נשוא תיק דנא, ומאפייניו. לקראת כל שיעור ו/או תרגול, סגל ההוראה מעלה לאתר הקורס רשימת קריאה לקראת השיעור הבא. רשימת הקריאה מורכבת בדרך כלל מפסקי דין ופרק מספר משפטי. חלק מהבחנים נערכים במסגרת השיעור וחלקם נערכים במסגרת התרגול. סגל ההוראה אינו מודיע מראש מתי ייערך בוחן ולמעשה מדובר בבוחן פתע. משקלו של כל בוחן הינו נקודה אחת.
4. במסגרת הבחנים, הסטודנטים נשאלים לגבי סוגיה משפטית כזו או אחרת אשר עולה מאחד מפסקי הדין שנתבקשו לקרוא מבעוד מועד. יוער, כי לרוב, סגל ההוראה אינו בוחן את הסטודנטים על פרקים מן הספרים ו/או המאמרים אלא שואל שאלות קצרות ביחס לאחד מפסקי הדין. באשר לבוחן נשוא תיק דנא, לקראת השיעור בו נערך הבוחן, רשימת הקריאה כללה פסק דין אחד בלבד ופרק מספר משפטי.
5. דבר מה נוסף אשר ראוי לציין הינו היקף תשובתה של הסטודנטית; תשובתה כולה מסתכמת בין 8-9 משפטים קצרים שכל אחד מהם הינו בין 4-9 מילים בלבד.

דיון:

6. **גרסת הסטודנטית** - בתגובתה בכתב שהוגשה לוועדה ואף במהלך הדיון עצמו, הסטודנטית עמדה על כך כי לא העתיקה בבוחן הקצר שהגישה. הסטודנטית תיארה את שאירע כחצי שעה לקראת תחילת השיעור. לטענתה, באותה העת, ההערכה הרווחת בקרב הסטודנטים במסלול הייתה כי בשיעור הקרוב יערך בוחן. משכך; ומאחר ורשימת הקריאה הכילה פסק דין אחד בלבד; ומאחר ולא קראה את פסק הדין בביתה; הזדרזה ואיתרה (בגוגל) סיכום של פסד הדין באינטרנט (להלן: "סיכום פסק הדין") והחלה לקרוא ולשנן את האמור בו כדי לנסות

ולענות על הבוחן. יוטעם, כי סיכום פסק הדין הינו בן עמוד 1 לערך שבמסגרתו ניתנה סקירה קצרה אודות מחלוקת בין 2 שופטים.

7. עוד טענה הסטודנטית, כי ההערכה המוקדמת בקרב הסטודנטים לפיה בשיעור הקרוב ייערך בוחן, אכן הייתה נכונה. כמו כן, טענה כי לפעמים השאלות הנשאלות בבחינים מסוג זה הינה- לדוגמא- לעמוד על הבדלים בין גישות השופטים וכדומה. כלומר, מדובר בשאלות קצרות ודי קלות וכך גם היה בבוחן נשוא תיק דנא. כאמור, ובהתאם למצב דברים, קראה ושיננה את האמור בסיכום פסק הדין תוך מתן דגש על ההבדלים בין עמדות השופטים, ובעת הבוחן פשוט כתבה את מה שזכרה בתקווה כי תצלח את הבוחן ותזכה בנקודת בונוס.

8. מנגד, טענה הקובלת הנכבדה, כי גרסתה של הסטודנטית אינה סבירה וזאת לנוכח הדמיון הרב בין הכתוב בסיכום פסק הדין ובין תשובתה בבוחן. לטענתה, ואף לטענת המרצה כפי שבא לידי ביטוי בתלונתו, לא סביר כי על ידי שינון סיכום פסק הדין הסטודנטית הצליחה לזכור כמה משפטים ולרשום אותם בבוחן בדיוק רב כפי שכתובים בסיכום פסק הדין. לפיכך, המסקנה המתבקשת הינה כי הסטודנטית העתיקה במהלך הבוחן. כמו כן הקובלת ציינה, כי להערכתה ואף להערכת המרצה, במהלך הבוחן הסטודנטית עשתה שימוש באייפון שלה ו/או במחשב הנייד כדי לאתר את פסק הדין נשוא הבוחן ולהעתיק קטעים ממנו.

במענה לטענה זו לפיה השתמשה- במהלך הבחינה- במחשב הנייד ו/או אייפון כדי להעתיק בבוחן ציינה הסטודנטית והדגישה, כי בשום שלב של הבוחן לא נעזרה במחשב הנייד ו/או באייפון ו/או בכל חומר עזר אחר ולא העתיקה דבר וחצי דבר. יתרה מכך, לטענתה, המרצה היה בכיתה בשעת הבוחן כך שאם הייתה עושה שימוש כלשהו במחשב או בטלפון הדבר היה נגלה לעיניו.

הכרעה

9. אם כך, וכפי שקבע זה מכבר בית המשפט (ראו לעניין זה פסק דינו של הנשיא שמגר בעש"מ 3725/91 **בכרך נגד מדינת ישראל פ"ד מ"ה (5) 401**, ופסק דינו של כבוד השופט גריל בבית משפט המחוזי בחיפה ה"פ 30165/97 **מנחם אייל נגד הממונה על המשמעת באוניברסיטת חיפה, כמו כן, ראו נא החלטת משמעת שמספרה 37/2009**), במקרים הנדונים בוועדות משמעת, מקרים בהם מדובר בעבירות חמורות של הונאה, כאשר הרשעה תוביל לפגיעה משמעותית בעתידו של הסטודנט, נדרשת רמת הוכחה של למעלה מספק סביר בדומה לדין הפלילי. ובלשונו של הש' גריל ב ה"פ 30165/97 **מנחם אייל נגד הממונה על המשמעת באוניברסיטת חיפה** : **"על מנת להרשיע את המבקש בעבירה שיוחסה לו בדבר הונאה בבחינה, על פי המוסבר לעיל, היה על הדיין המשמעתני להשתכנע באשמתו של המבקש מעבר לספק סביר"**.

10. במסגרת תיק דנא, הסטודנטית מואשמת בעבירות חמורות של חוסר יושר אקדמי; הונאה; מעשה תרמית והכל כמפורט בסעיפים הרלוונטיים בתקנון המשמעת, .. עבירות שהעונש בצדן הינו הרחקה בפועל מהלימודים. יתרה מכך, כתוצאה מהרשעה בסעיפים אלו, קיים סיכוי כי עתידה המקצועי של הסטודנטית ייפגע שהרי הרשעה בעבירה של חוסר יושר אקדמי יכולה למנוע ממנה לגשת למבחני לשכת עורכי הדין.

11. בסיכומי של עניין, במקרה דנא נדרשת רמת הוכחה של למעלה מספק סביר והנטל מונח על כתפי הקובלת. עוד אוסיף, כי אין בנמצא ראיות ישירות המעידות כי הסטודנטית אכן השתמשה במכשיר האייפון שלה ו/או הפעילה את המחשב הנייד במהלך הבוחן, תוך שהיא מעלה את סיכום פסק הדין ומעתיקה קטעים ממנו לבוחן שלה כפי שנטען על ידי הקובלת. יוטעם, כי בשום שלב של ההליכים לא נטען כי מי מסגל ההוראה ראה במו עיניו

את הסטודנטית מעתיקה במהלך הבוחן. הטענה לפיה הסטודנטית עשתה שימוש באייפון ו/או במחשב הנייד מבוססת על השערה בלבד.

12. בכל הקשור להרשעה בהסתמך על ראיות נסיבתיות, נושא זה נדון זה מכבר בהחלטת משמעת שמספרה 37/2009. לעניין זה, יפים הם דבריה של כבוד השופטת פורקציה בע"פ 2132/04 קייס נגד מדינת ישראל, כפי שמוזכרים בהחלטת המשמעת המוזכרת לעיל:

"ראיות נסיבתיות, בשונה מראיות ישירות, אינן מוכיחות במישרין את העובדות הטעונות הוכחה, אלא הן מוכיחות עובדות אחרות, מהן ניתן להסיק מסקנה בדבר התקיימות העובדות הטעונות הוכחה...הכרעה שיפוטית בהליך פלילי הנשענת על ראיות נסיבתיות, אמורה לבחון האם ראיות אלה בהשתלבותן מצביעות ברמת הוודאות הנדרשת על אחריותו הפלילית של הנאשם, או האם נותר ספק סביר בדבר אחריותו. העדר ספק סביר ביחס לתשתית ראייתית נסיבתית מפלילה משמעו כי המסקנה ההגיונית היחידה שניתן להסיק מן הראיות היא כי הנאשם אחראי בפלילים, ולא ניתן להסיק מן הראיות הנסיבתיות קיומו של הסבר סביר אפשרי אחר השולל אחריות פלילית. ספק סביר עשוי לעלות מהראיות הנסיבתיות מקום שניתן להסיק מהן מסקנה המתיישבת עם חפות הנאשם, שההסתברות לאפשרות קיומה היא מהותית, ואינה זניחה או דמיונית. לאפשרות כזו צריכה להיות אחיזה סבירה בחומר הראיות, ועליה לעמוד במבחני השכל הישר וניסיון החיים. הווי אומר, כדי לקבוע ממצא מרשיע על בסיס ראיות נסיבתיות, נדרש כי שילובן יוביל למסקנה מפלילה כמסקנה סבירה אפשרית יחידה. בהתקיים מסקנה סבירה אפשרית אחרת, שהיא ממשית ואינה דמיונית, שאין בה כדי הפללת הנאשם, דינו לצאת זכאי". (ההדגשות אינן במקור. ש.מ.)

13. בעניינו אנו, בהתחשב בנסיבות כפי שפורטו לעיל, נשאלת השאלה האם הקובלת אכן הרימה את הנטל הדרוש קרי- הוכחה למעלה מספק סביר- לפיו הסטודנטית העתיקה בבוחן בעודה נעזרת באייפון/מחשב נייד כאשר המרצה בכיתה, משגיח על הסטודנטים. האם "המסקנה ההגיונית היחידה שניתן להסיק מן הראיות"-כדבריה של כבוד הש' פרוקציה- היא כי הסטודנטית בהכרח העתיקה בבוחן תוך שימוש באייפון/מחשב נייד במהלך הבוחן עצמו. דומה עליי, כי על כך אשיב בשלילה.

14. יתרה מכך, לטעמי ההסבר שסיפקה הסטודנטית ביחס להשתלשלות האירועים ולעובדה לפיה שיננה כמה משפטים מתוך סיכום פסק הדין וכתבה אותם אך דקות מספר לאחר מכן, הינו הסבר סביר. בהחלט ניתן להסיק כי הדמיון בין הבוחן ובין סיכום פסק הדין, דמיון המסתכם ב- 2-3 משפטים קצרים מאוד, הינו תולדה של שינון ולימוד שנעשה כ-20 דקות לפני הבוחן ולא בהכרח נבע מהעתקה מכוונת תוך שימוש באייפון/מחשב נייד. זוהי בהחלט מסקנה שהיא ממשית ואינה דמיונית כדברי כב' השופטת פרוקציה.

15. בל נטעה, הדמיון בין הכתוב בבוחן ובין הכתוב בסיכום פסק הדין, דמיון ממשי הוא. משכך, מובן עד מאוד מדוע הוגשה תלונה כנגד הסטודנטית שבעקבותיה נפתחו הליכים משמעתיים. יחד עם זאת, בהינתן שמדובר בבוחן קל וקצר מאוד שהתשובה מסתכמת בכמה משפטים קצרים ובודדים; ובהינתן שההערכה הרווחת בקרב הסטודנטים כי ייערך בוחן בשיעור הקרוב מה שאפשר קריאה מהירה של סיכום פס"ד; ובהינתן כי המרצה נכח בכיתה בשעת הבוחן, התקבל אצלי הרושם כי ההסבר שסיפקה הסטודנטית אינו מופרך כלל ועיקר. למעלה מכך, במהלך הדיון, התאפשר לי להתרשם, באופן בלתי אמצעי, מעדותה ואמינותה של הסטודנטית.

16. כאמור, על מנת שארשיע את הסטודנטית בעבירות כה חמורות, עליי להיות משוכנע למעלה מספק סביר כי היא אכן ביצעה את המיוחס לה קרי- העתיקה בבוחן תוך שימוש פסול מסיכום פסק דין אשר נמצא באייפון/מחשב נייד וכל זאת במהלך הבוחן כאשר המרצה נוכח בכיתה. ובכן, אינני משוכנע כי אכן כך הם פני הדברים.

17. ישנו דבר מה נוסף שעלה במהלך הדיון וראוי להתייחסות קצרה; מדובר בעובדה לפיה הסטודנטית ניגשה לבוחן מבלי שכלל טרחה לקרוא את פסק הדין והסתפקה בקריאה חפוזה של סיכום קצר ושטחי של פסק הדין, כל זאת רגעים ספורים לפני הבוחן. אין חולק כי הדבר מעיד על זלזול וחוסר רצינות ביחס למטלות הקורס. הבוחן נועד לבחון בקיאות והבנת סוגיות משפטיות ולא נועד לשינון חסר ערך וכתובה חסרת מעוף. הגם שיש בכך טעם לפגם, עדיין אין הדבר מגיע לכדי עבירה על תקנון המשמעת. דומה עליי, כי במקרים כגון דא, ה"עונש" הראוי הינו מתן ציון "נכשל" במטלה האקדמית ותו לאו.

אשר על כן, החלטתי לזכות את הסטודנטית מחמת הספק.

החלטה זו תפורסם ללא ציון שמה של הסטודנטית.

**שלי מלכה, עו"ד
דיין המשמעת**

The Interdisciplinary Center Herzliya

August 15, 2013

Disciplinary File No. 23/2013

In the Matter of Student A – (Hereinafter: The Student)

Decision

Introduction

1. The case before us concerns a Student at the Interdisciplinary Center against whom a complaint was filed accusing her of committing offenses under clauses 2(a), 2(b), 2(c), 2(e), 2(f), 2(g), 2(l) and 2(r) of the Disciplinary Regulations of the Interdisciplinary Center (hereinafter: "**The Disciplinary Code**"). The Student has been accused of submitting a test in a course in law, which is suspected of being copied.
2. On August 7, 2013, a hearing was held in regard to this file with the participation of the Honorable Complainant, Ms. Orly Shaked (hereinafter: "**The Complainant**"), the acting Committee Coordinator, Ms. Ariella Rada, the accused Student, a representative of the Student Union who argued in her defense, and the undersigned.
3. Before I present the parties' arguments, it is appropriate to provide a brief background concerning the type and characteristics of the test which is the subject of this case. Before each lesson and/or exercise, the teaching staff uploads a reading list to the course site for the upcoming lesson. The reading list is usually comprised of judgments and a legal book. Some of the quizzes are given during the lesson and others during the exercise. The teaching staff does not inform the students in advance of when the quiz will be given and they are actually pop quizzes. The weight of each pop quiz is one point.
4. As part of the quizzes the students are asked about a legal matter of some of sort which arises in the judgments they were asked to read in advance. It should be noted, that for the most part, the teaching staff do not test the students on chapters from books and/or articles but rather ask brief questions relating to one of the judgments. As for the quiz under discussion, before the lesson in which the quiz was held, the reading list included only one judgment and a chapter from a legal textbook.
5. One other thing which should be mentioned is the scope of the answer the Student gave; the Student's answer was 8-9 short sentences each containing only 4-9 words.

Hearing

6. **The Student's version** – In her written response submitted to the Committee and during the hearing itself, the Student insisted that she did not copy the short answer which she submitted. The Student recounted what happened during the half hour before the lesson. According to the Student, at that time, the Students in her track believed that a quiz would be given the upcoming lesson and since the reading list included one judgment and since she did not read the judgment

at home she hurriedly located (through Google) a summary of the judgment on the Internet (hereinafter: "**judgment summary**") and began to read and summarize it in order to try to answer the quiz. It is emphasized that the summary is 1 page which included a short review of the dispute between 2 judges.

7. The Student also claimed that the assessment by the students regarding the timing of the quiz turned out to be true. She also claimed that sometimes the questions on the quizzes, for instance, are to describe the differences between the judges' approaches and so forth. Namely, they are short and fairly easy questions as were the questions on the quiz under discussion. As stated, under the circumstances, she read and memorized the summary of the judgment while emphasizing the differences between the judges' positions, and during the quiz she simply copied what she remember with the hope that she would pass the quiz and receive 1 bonus point for it.
8. In contrast, the Honorable Complainant argued that the Student's version is not reasonable in light of the great similarity between the judgment summary and her answer on the quiz. She and the Lecturer claim, as expressed in his complaint, that it is not reasonable that by memorizing the summary of the judgment the student could remember several sentences and write them on the exam with such great similarity between what is written in the judgment summary and her answer on the quiz. Thus, the self-evident conclusion is that the Student copied during the quiz. Furthermore the Complainant noted that she and the Lecturer believe that the Student used her iPhone and/or laptop during the quiz to search for the judgment which was the subject of the quiz, in order to copy from it.

In response to this claim, namely during the exam the Student used a laptop and/or iPhone to copy on the quiz, she noted and emphasized that she did not use her laptop and/or iPhone and/or any other material and she did not copy anything at all. Moreover, she argued that the Lecturer was in the classroom during the quiz so that had she used her laptop or telephone he would have noticed it.

Decision

9. If so, and as already determined by the courts (for this matter see the judgment of President Shamgar in Government Workers' Disciplinary Appeal 3725 **Bacharach vs. The State of Israel** Judgments 35 (5) 401, and Justice Grill's decision in the Haifa District Court Case Civil Motion (Haifa District) 30165/97 **Menachem Eyal vs. The Disciplinary Officer at Haifa University**, and also see Disciplinary File 37/2009), in cases heard by the Disciplinary Committee, cases in which the offense is the severe offense of deceit, where conviction will result in significant implications on the Student's future, the level of proof must be more than reasonable doubt as in criminal cases. And in Justice Grill words in Haifa District Court Case Civil Motion (Haifa District) 30165/97 **Menachem Eyal vs. The Disciplinary Officer at Haifa University: *In order to convict the petitioner of the offense of which he has been accused of deceiving on an exam, and as explained above, the disciplinary officer has to have been convinced of the petitioner's guilt beyond a reasonable doubt***".
10. In the case under discussion, the Student is accused of serious offenses of academic dishonesty; deceit; fraud, as detailed in the relevant clauses in the disciplinary regulations, ..., offenses for which punishment is suspension from studies. Moreover, as a result of conviction under these

clauses there is a chance that the student's future career would be affected since conviction of an offense of academic dishonesty may prevent her from taking the bar exams.

11. In conclusion, in the case under discussion the level of proof is beyond a reasonable doubt and the burden is placed on the Complainant. I will also add that there is no direct evidence that testifies to the fact that the Student indeed used her iPhone and/or her laptop during the quiz, whereby she uploaded the judgment summary and copied parts of it to her quiz as claimed by the Complainant. It is emphasized that no time during the proceedings were there any claims that any of teaching staff saw with their own eyes that the Student copied during the exam. The claim that the Student used her iPhone and/or laptop is based solely on an assumption.

12. The issue of conviction based on circumstantial evidence discussed in Disciplinary Decision 37/2009. In this regard the words of Honorable Justice Proccacia's decision in Criminal Appeal 2132/04 **Kais vs. The State of Israel** as cited in the above disciplinary decision are relevant:

"Circumstantial evidence, in contrast to direct evidence, does not directly prove the facts requiring proof, but rather they prove other facts, from which we can deduct a conclusion concerning the existence of facts requiring proof... a judicial decision in criminal proceedings which relies on circumstantial evidence, is supposed to examine whether the combined evidence indicates criminal liability of the accused at the required level of certainty, or there is reasonable doubt about his liability. The lack of reasonable doubt in reference to incriminating circumstantial evidence means that the only logical conclusion which can be reached from the evidence is that the accused is criminally liable, and no other reasonable explanation that refutes criminal liability can be deduced from the circumstantial evidence. Reasonable doubt may arise from the circumstantial evidence when a conclusion can be reached that corresponds with the accused innocence, when the probability of its existence is substantial, and is not negligible or imaginary. This possibility must reasonably hold in the evidence and must meet the common-sense and life experience tests. Namely, in order to determine a convictional finding based on circumstantial evidence, the combination of the evidence must lead to the incriminating conclusion being the only reasonable possibility. With the existence of another reasonable conclusion, which is real and not imaginary, that does not incriminate the accused, then he should be acquitted." (The bold print and underlines do not appear in the original text, S.M.).

13. In our case, while taking into consideration the circumstances detailed above, we must ask the question whether the Complainant indeed met the burden of proof required – that is – proof beyond reasonable doubt – whereby the Student copied on the quiz using her iPhone/laptop with the Lecturer present in the room, observing the students. Is "**the only logical conclusion which can be reached from the evidence**", as stated by Justice Proccacia, that the Student in essence copied the quiz using the iPhone/laptop during the quiz itself. I believe that I will have to answer no to this question.

14. Moreover, in my opinion the explanation the Student gave regarding the course of events and the fact that she memorized several sentences from the judgment and wrote them several minutes later, is a reasonable explanation. Indeed we can conclude that the similarity between the quiz and the judgment summary, a similarity of 2-3 very short sentences, is the result of memorization and studying done about 20 minutes before the quiz and did not necessarily stem from intended

copying by using an iPhone/laptop. This is surely an explanation **which is real and not imaginary** in the words of Justice Proccacia.

15. Let it not be mistaken, the similarity between the answer to the quiz and the wording in the judgment summary is a true similarity. Therefore, it is very understandable why the complaint, which led to the commencement of the disciplinary proceedings against the Student, was filed. Nonetheless, since this case concerns a very simple quiz for which the response totaled several short sentences and given the belief among the students that a quiz would be given in the upcoming lesson, it was possible to quickly read the judgment summary. And given that the Lecturer was in the classroom when the quiz was administered, I am under the impression that the explanation given by the Student is not at all refuted. Furthermore, during the hearing I was able to get a direct impression from the Student's testimony and credibility.
16. As stated, in order to convict the Student of such a serious offense, I must be convinced beyond a reasonable doubt that she indeed did what she was accused of, that is copied on the quiz while improperly using the judgment summary found on the iPhone/laptop during the quiz with the Lecturer present in the classroom. I am not convinced that this is the case.
17. There is one more thing that emerged during the proceedings which should be briefly discussed. There was a discussion about the Student taking the quiz without bothering to read the judgment and making due with quickly reading the brief and shallow summary of the judgment, only moments before the quiz. I am not disputing that such behavior demonstrates disregard and lack of seriousness regarding assignments in the course. The quiz is designated to test the proficiency and the understanding of the legal issue and is not meant for worthless memorizing and unimaginative writing. And though there is something definitely wrong with this conduct, it does not constitute violation of the disciplinary regulations. I believe that under such circumstances, the appropriate "punishment" is to give a failing grade on the academic assignment.

Therefore I have decided to acquit the Student due to reasonable doubt.

This decision shall be publicized without noting the name of the Student.

Adv. Shelly Malka
Disciplinary Officer